

1. Wijkprogramma Rustenburg-Oostbroek

1.1 Inleiding

Voor u ligt het wijkprogramma 2010-2014 dat MOOI in de wijk Rustenburg-Oostbroek van plan is te gaan uitvoeren. Het programma is gebaseerd op het wijkperspectief Rustenburg-Oostbroek, dat de gemeente in samenspraak met de bewoners en instellingen heeft geschreven. De in het perspectief opgenomen ambities zijn leidend voor het wijkprogramma, zoals uitgewerkt.

1.2 Wat biedt MOOI

MOOI staat als welzijnsorganisatie voor Maatschappelijke Ondersteuning van Omgeving en Individu. Zij heeft één motto en één visie: 'MOOI verbindt mensen'.

Dit uit zich in het uitgebreide aanbod aan diensten, cursussen en activiteiten voor jong en oud. Vanuit verschillende locaties zet zij zich in voor het verbeteren van het welzijn in de buurt, wijk of stad. MOOI is een professionele organisatie die als maatschappelijk ondernemer samen met burgers, instellingen, bedrijven en gemeenten vorm en inhoud geeft aan modern welzijnswerk. Stichting MOOI biedt aldus een uitgebreid pakket aan welzijnsactiviteiten voor inwoners van Rustenburg-Oostbroek. MOOI zet zich in voor het verbeteren van het welzijn van de bewoners. In samenwerking met de bewoners en netwerkpartners worden vanuit verschillende locaties welzijnsactiviteiten ontplooid en diensten verricht. MOOI werkt hierbij vraaggericht, waarbij bewoners direct worden betrokken. MOOI heeft het werk verdeeld in peuterspeelzaalwerk, kindwerk, jongerenwerk, volwassenenwerk, ouderenwerk, maatschappelijk werk en diverse projecten. MOOI werkt hiervoor samen met vele partijen, zoals bewoners(groepen), zelforganisaties, instellingen en organisaties op het gebied van welzijn, sport, onderwijs, cultuur, zorg, veiligheid, wonen en met diverse financiers. Professionals van MOOI zetten zich samen met vele vrijwilligers en wijkbewoners in om de welzijnsactiviteiten uit te voeren. Voor Rustenburg-Oostbroek¹ kent MOOI de volgende locaties: Centrum Bazart (kinderen en jongeren); Gelderlandschool (fietsles); gymzaal Rosaschool (kinderen en jongeren); Moedercentrum Rumoe; Sportterrein Ready en Sportvereniging Quicksteps. MOOI werkt met welzijnsprogramma's die worden ingezet om de ambities te realiseren. Momenteel bestaan er een viertal programma's, die bestaan uit enkele deelprogramma's. In de bijlage is een samenvatting van deze programma's opgenomen.

1.3 Het wijkperspectief Rustenburg-Oostbroek

De kernpunten in het wijkperspectief Rustenburg-Oostbroek omvatten:

- Kwetsbare groepen, met name ouderen, activeren.
- Bevorderen van vrijwilligerswerk t.b.v. maatschappelijke betrokkenheid
- Meer interculturele uitwisseling c.q. ontmoeting en gezamenlijke activiteiten t.b.v. het bereiken en activeren van groepen
- Wederzijds begrip en tolerantie tussen verschillende groepen bewoners bevorderen
- Meer aandacht voor het betrekken van jongeren bij activiteiten in de wijk
- Bewoners worden goed geïnformeerd over de verschillende voorzieningen in de wijk.
- Meer aandacht voor schoon, heel en veilig, met extra aandacht voor de veiligheid in de openbare ruimte en in het verkeer, waarbij ouders en kinderen worden betrokken
- Behoeft aan (meer) voorzieningen en naar (laagdrempelige) activiteiten voor jongeren en volwassenen.
- Bestaande voorzieningen en ontmoetingsplekken worden optimaal gebruikt en onderlinge samenwerking zal worden bevorderd.
- Integraal plan van aanpak voor bewoners met (individuele) armoedeproblematiek

---

¹ In samenhang met Rustenburg en Oostbroek

- Integraal plan van aanpak voor 'opvoedingsproblematiek'
- Meer aandacht voor het verbeteren, toeleiden en bevorderen van 'vrijwilligerswerk'.
- Aandacht voor 'taalachterstanden' bij verschillende groepen om de communicatie tussen bewoners te bevorderen
- Bevorderen van toeleiding naar werk
- Re-integratietrajecten beter worden benut en het creëren van maatschappelijke stages en werkervaringplekken
- Werkloze c.q. kansarme jongeren die buiten de boot dreigen te vallen gaan werkervaring opdoen in de zorg- of welzijnsorganisatie met het oog op betaald werk in de eigen wijk.
- Intensivering aanpak schoolverzuim.

Op basis van bovenstaande punten is ons wijkprogramma Rustenburg-Oostbroek opgesteld.

1.4 Onze antwoorden per ambitie

Ambities Sociale cohesie

Kwetsbare groepen, met name ouderen:

Ontmoeten elkaar laagdrempelig en bouwen aan nieuwe contacten c.q. netwerken (activering vindt meer outreachend plaats). In Rustenburg Oostbroek is er sprake van eenzaamheid onder ouderen en een lage zelfredzaamheid van en deel van de ouderen. Problemen met de zelfredzaamheid worden voornamelijk veroorzaakt door gebrek aan informatie, geldproblemen, en slecht onderhoud van huizen door huisbazen.

Bewoners worden goed geïnformeerd:

over de verschillende voorzieningen in de wijk.

Situatie: Veel ouderen wonen nu zelfstandig met een minimum aan inkomen. Ruimte voor deelname aan activiteiten, het drinken van en kopje koffie buiten de deur is er niet. De regels van de AWBZ en Thuiszorg zijn scherp aangepast. De gevolgen worden nu zichtbaar. Ouderen belanden steeds meer in een schrijnende situatie. Een deel van de ouderen vervuilt, vereenzaamt of wordt depressief. Verwachten dat de mantelzorg (vaak partner en op hoge leeftijd) dit oplost is een illusie. Er zijn veel eenzame ouderen in Rustenburg-Oostbroek die buiten de voorzieningen vallen en niet op straat komen omdat ze zich niet veilig voelen. Hulpverleners komen steeds vaker 'schrijnende situaties' tegen. Het is belangrijk dat deze groep in kaart wordt gebracht en er gepaste hulp wordt geboden. In Rustenburg-Oostbroek wonen momenteel 1220 ouderen (7,2% van de bevolking), daarvan zijn er naar verwachting rond de 10% kwetsbaar, d.w.z. 120 ouderen.

Aanpak: Vergroten bekendheid en gebruik voorzieningen en armoedebestrijding. Bieden Informatie voorzieningen/sociale kaart welke tijdens huisbezoeken aan ouderen worden overhandigd. Daarnaast zijn er veel partijen die zich bezighouden met zorg en welzijn voor ouderen. Helaas werken deze partijen soms nog langs elkaar heen, waardoor diverse ouderen tussen "wal en schip" dreigen te vallen. Het team MOOI wil inzetten op de vorming van een regiegroep rond ouderen waarin de belangrijkste partijen op uitvoerend niveau vertegenwoordigd zijn. Deze partijen stemmen de zorg rond een cliënt op elkaar af, zo wordt a.h.w. een casuïstieknetwerk rond de doelgroep ouderen gevormd. Tijdens het casuïstiekoverleg worden cliënten ingebracht door alle partijen en wordt afgesproken wie welke actie rond een betreffende cliënt neemt.

De ontwikkeling van een cliënt volgsysteem waarin eenzaamheid en zelfredzaamheid belangrijke indicatoren vormen is daarbij van belang vormt een eerste stap in het proces. Door het ouderenwerk vindt monitoring plaats middels de reeds bestaande huisbezoeken en verjaardagsbezoeken

Om de eigen regie verder te bevorderen zijn activiteiten en cursussen noodzakelijk gericht op praktische hulp aan ouderen zoals:

- omgaan met nieuwe technieken b.v. computergebruik en mobiele telefoon (oud/jong)
- rijdende bibliotheek (onderzoeken mogelijkheden)
- klussendienst (bestaat reeds)

Mantelzorgers doorgeleiden naar adequate voorzieningen via het Steunpunt Mantelzorg. Via de huisbezoeken en de ouderen-activiteiten komen de ouderenwerkers in contact met een groep mantelzorgers, die als dat wenselijk is wordt doorgeleid naar het steunpunt en die indien nodig wordt doorgeleid naar praktische hulp als bijv. de klussendienst.

Vrije tijdsbesteding (met als doel ontmoeting): Organiseren Schilder/tekenclub, bingo, koersbal, yoga, werelddans etc. Uitgangspunt: clubs draaien kostendekkend met vakkracht of vrijwillig zonder vakkracht. Qua uren agogen wordt hier minder tijd in geïnvesteerd dan voorheen.

Mooi wil via deze activiteiten ouderen activeren en vervolgens indien mogelijk doorgeleiden naar activiteiten in de wijk.

Een nieuwe activiteit wordt de kerstgroep, waarvoor bewoners die alleen zijn worden uitgenodigd. In deze groep staan wederzijdse diensten centraal naast gezelligheid.

Activiteiten vinden in 2010 plaats in de eigen centra, Hulshorststraat en in het zorgcentrum.

Partners: Thuiszorg, WZH; Parnassia, GGD, MEE, woningbouw corporaties (signaleren en aanmelden, Vrijwilligerscentrale, i-Shop, Mantelzorg, HOF, Zonnebloem, MCI, woonservicewijk, DHOM

Resultaat 2010

- Oprichten regiegroep en uitwerken en testen cliënt volgsysteem
- Instellen casuïstiekbesprekingen: aantal 45 besproken
- 90 huisbezoeken en 50 verjaardagsbezoeken ouderenwerk: 30 hiervan worden geactiveerd om deel te nemen aan activiteiten
- 35 ouderen nemen deel aan activiteiten gericht op praktische hulp aan ouderen
- 90 ouderen per week nemen deel aan activiteiten gericht op ontmoeting en contact. Dit zijn 300 ouderen op jaarbasis.

Resultaat na 4 jaar:

- 120 ouderen zijn besproken in de casuïstiekgroep
- 120 ouderen zijn geactiveerd
- Doorverwijzing heeft plaatsgevonden naar steunpunt mantelzorg voor 150 mantelzorgers

Bevorderen van vrijwilligerswerk:

ter stimulering, bevordering van maatschappelijke betrokkenheid. Aantrekkelijk maken van vrijwilligerswerk d.m.v. beloning (bijvoorbeeld sociale airmiles).

Meer aandacht voor het verbeteren, toeleiden en bevorderen van 'vrijwilligerswerk'.

Vrijwilligerswerk wordt door MOOI gestimuleerd binnen de eigen activiteiten en gericht op de wijk wordt het vrijwilligerswerk bevorderd binnen verschillende programma's zoals binnen het programma Welzijn in de leefomgeving en binnen het programma Bevorderen van sociale cohesie.

Binnen eigen activiteiten:

Escampade (15) als MC Rumoer (40) werven vrijwilligers voor het draaiende houden van beide centra (buffet, receptie) en t.b.v. de ondersteuning van activiteiten zoals begrijpend lezen voor kinderen en conversatielessen voor volwassenen.

Binnen MC rumoer zal vanaf 2010 met name ingezet worden op een uitbreiding van vrijwilligers met een Turkse en Poolse achtergrond (MOE-landers). Nagestreefd wordt zoveel mogelijk doorstroom naar ofwel de Escampade ofwel een andere werkervaringsplek van de

vrijwilligers binnen Rumoer. Ook in het kader van het inburgeringstraject zal een toenemend aantal vrijwilligers ingezet worden binnen de centra en de buurt in het kader van participatie. Tijdens de werving van vrijwilligers zal duidelijk naar voren worden gebracht dat vrijwilligerswerk een goede opstap is naar regulier werk. Door middel van korte trainingen kunnen vrijwilligers zich verder ontwikkelen. Dit wil MOOI in 2010 duidelijker gaan uitdragen. Daarnaast vervult vrijwilligerswerk een sociale functie. Deze sociale functie wordt verder versterkt door het houden van vrijwilligersbijeenkomsten binnen het centrum.

Binnen de programma's: in samenwerking met HOF, Perspectief en Vrijwilligerscentrale worden vrijwilligers geworven voor activiteiten als ouders lezen voor (leren lezen programma); het wijkloket ed. In samenspraak met de partners wordt gericht publiciteit gevoerd voor vrijwilligerswerk in de wijk.

Resultaat 2010:

- 75 wijkbewoners zijn geworven als vrijwilliger in de wijk.
- Tenminste 1 brede wijkactiviteit gericht op promoten en werven van vrijwilligers is uitgevoerd

Resultaat 2013:

- 300 wijkbewoners zijn binnen de wijk structureel actief als vrijwilliger

Meer interculturele uitwisseling c.q. ontmoeting en gezamenlijke activiteiten gericht op activering:

Wordt gestimuleerd en verbeterd (de partners Mooi, Boog, Zorgcentrum, sociaal-culturele instellingen). Met name het gebrek aan samenwerking school/welzijn/sport wordt opgelost. De ambitie behoefte aan laagdrempelige activiteiten voor kinderen, jongeren en volwassenen op het gebied van kunst en cultuur wordt hierbij betrokken.

Wederzijds begrip en tolerantie tussen verschillende groepen bewoners:
wordt bevorderd en vooroordelen worden bestreden.

De huidige situatie is als volgt. Er is sprake van een lage cohesie en weinig tolerantie. Met name de doelgroepen allochtone ouderen en autochtone jonge gezinnen zijn onbekend met elkaar o.a. wegens de taalbarrière. Daarnaast zijn er in Rustenburg Oostbroek veel appartementen (anoniem) en is er veel sprake van overbewoning met de bijbehorende overlast. De beschreven situatie is met name van toepassing op het Hilversumseplein, de Gooilaan, de Nijkerklaan, de Hattemlaan, Vlashoeve en de Voorthuizenstraat. Het karakter van de wijk is aan het veranderen door de grote doorstroom. Het was een hele gemoedelijke wijk waar iedereen elkaar kende en zich met elkaar bemoeide. Er komen steeds meer nieuwe bewoners van verschillende culturen hun wijk binnenstromen. Vaak gaat het ook om kinderrijke gezinnen en tweeverdieners die beiden werken. Deze nieuwkomers hebben weinig sociale binding met de buurt. Maar er kan worden geconstateerd dat er in ROL relatief veel mensen sociaal verbonden zijn met de buurt. Veel ouderen die verhuist zijn komen bijvoorbeeld nog in het wijk voor de activiteiten. Er worden straatfeesten en buurtfeesten georganiseerd in straten waar burens het goed met elkaar kunnen vinden die een grote opkomst kennen. Men heeft vaak wel begrip voor elkaar maar laat dit te weinig blijken. De problemen worden overbelicht, waardoor mensen onvrede gaan ervaren. Taalachterstanden verminderen de sociale cohesie. Beheersing van de Nederlandse taal is noodzakelijk om te participeren in de Nederlandse samenleving. De binding tussen actieve autochtone en allochtone bewoners is er nauwelijks. De Nederlandse organisaties werken anders: vergaderen en praten. Taal- en cultuurverschillen worden versterkt door leeftijdsverschillen. De autochtone bewoners zijn oud; de instromers zijn jonger en hebben kinderen.

Bestaande voorzieningen en ontmoetingsplekken worden optimaal gebruikt

en onderlinge samenwerking zal worden bevorderd.

Voor bovenstaande drie ambities biedt MOOI een integraal programma dat bestaat uit een programma dat op wijkniveau wordt ingezet en uit een programma dat specifiek buurtgericht wordt ingezet gericht op begrip en tolerantie.

Wijkbrede aanpak:

In samenwerking met het Cultuuranker en het Koorenhuis zullen er meer culturele activiteiten aan kinderen, volwassenen en ouderen worden aangeboden. Ideeën: theatergroep voor kinderen, zondagmiddagconcerten voor ouderen.

Daarnaast vindt culturele uitwisseling tussen volwassenen plaats tijdens activiteiten als:

- Kooklessen;
- ontmoeting buitenlandse vrouwen met Nederlandse vrijwilligers;
- excursie naar bibliotheek;
- wandelen door de wijk (vrouwen uit verschillende culturen wandelen door eigen wijk en vertellen over de wijk);
- vrouwendag (diverse activiteiten gericht op ontmoeting, uitwisseling);
- vrijwilligers uit diverse culturen die werken in het buurthuis en in aanraking komen met autochtonen;
- activiteiten in samenwerking met Rumoer en de basisscholen en MIM gericht op ontmoeting zoals koffie-ochtenden.
- theatergroep voor kinderen
- museumbezoeken (volwassenen/ouderen)
- zondagmiddagconcert (volwassenen/ouderen)
- vrouwendag met daarbij aandacht voor cultuur

In samenwerking met basisscholen (Gelderlandsschool , Rosaschool, Parkrust, Karreschool, PC-Hoof) worden meer activiteiten binnen scholen aangeboden. Bijvoorkeur wordt er toegewerkt naar het concept brede school. In de eerste maanden van 2010 met alle basisscholen in overleg gaan over het bieden van een totaalpakket aan activiteiten binnen de school zowel tijdens als na schooltijden.

Op basis van bovenstaande wordt een programma op maat ontwikkeld naar behoefte van school en buurt. Een activiteitenkalender wordt gemaakt..

Aanpak per buurt:

Rustenburg-Oostbroek kan globaal worden verdeeld in 10 buurtjes

Er wordt een half jaar intensief ingezet op 1 buurt waarbij MOOI en BOOG intensief samenwerken, BOOG verzorgt met name de eerste contactlegging en MOOI verzorgt met name de activiteiten. Met de samenwerkingspartners en bewoners wordt een proces in gang gezet waarbij ten eerste wordt nagegaan aan welke wijze van ontmoeting/kennismaking men behoefte heeft in een buurt. Afhankelijk van de resultaten hiervan wordt met partners en bewoners een programma gemaakt voor het komende half jaar, daarna volgt een evaluatie en inzet van deze methodiek in een andere buurt.

Het proces in een half jaar ziet er als volgt uit: voordoen (partners nemen het initiatief), meedoen (bewoners participeren als vrijwilliger), loslaten (bewoners nemen zelf het initiatief en organiseren zelf). Monitoring (blijft het goed gaan) na beëindiging van half jaar.

Elk half jaar wordt een nieuwe buurt aangepakt. In 2010 wordt ingezet op 3 buurten nl: rondom Hilversumplein; rondom Hattumlaan; Vlashoeve (rondom plein). Per buurt zal de deelname verschillen gezien de aard van de problematiek of de uitdagingen.

Resultaat 2010:

Wijkbrede aanpak:

- 500 bewoners zijn bereikt (hebben deelgenomen)
- Er is een activiteitenkalender voor de wijkactiviteiten

Buurtaanpak:

- er zijn 3 buurten activiteiten uitgevoerd in samenspraak en samenwerking met 225 bewoners
- de buurt-aanpak is geëvalueerd en beschreven, zodanig dat er in volgende buurten verder gegaan kan worden op basis van de ervaringen en resultaten

Resultaat 2013:

- Culturele activiteiten worden structureel georganiseerd, waaraan 750 bewoners deelnemen
- laagdrempelig, intercultureel en doelgroepbrede buurt-aanpak aanwezig en alle 10 buurten zijn met de aanpak bereikt

Partners: Kinderwerk, VSD/GOA, team 0-6, AMW

Basisscholen, aanbieders zoals Koorenhuis, het Cultuuranker, Musicon, Bazart, bibliotheek, moedercentrum, MCI, vrijwilligerscentrale

BOOG, HOF, bewoners (BORO), zorginstellingen, kerken, scholen, sportverenigingen, voedselbank, woningbouwvereniging, gemeente

Meer aandacht voor het betrekken van jongeren bij activiteiten in de wijk:

Participatie jongeren (met speciale aandacht voor jonge (allochtone) meiden) 13-20 jaar.

Er zijn al veel sportvoorzieningen waar jongeren gebruik van kunnen maken. Maar jongeren weten vaak niet dat deze voorzieningen er zijn. Voor meisjes is er een drempel in het gebruik van het buurthuis. Er zijn weinig buurthuizen, er worden weinig activiteiten voor meiden boven de 15 jaar georganiseerd, ze veroorzaken geen problemen en worden daarom een beetje vergeten. Het jongerenwerk moet volgens de wijkbewoners meer en efficiënter op straat aanwezig zijn. De bewoners hebben het idee dat dit wordt belemmerd door de bureaucratie.

Aanpak MOOI: MOOI onderkend het belang van het actiever betrekken van jongeren bij hun wijk en bij activiteiten en van het aanpakken van specifieke overlast. MOOI zet hierop een twee sporen beleid in:

1: actief betrekken van jongeren bij het opzetten van activiteiten: Het jongerenwerk zal een Jongerenraad opzetten en de jongeren betrekken bij ontwikkelingen op het gebied van jongerenbeleid zoals sportvoorzieningen, gebruik van ruimte, festivals, cultuur, muziek, werk en stages.

De Jongerenraad houdt zich bezig met jongerenvraagstukken. Bij de opzet van de raad wordt samengewerkt met BOOG, die al een theatergroep voor jongeren in de wijk organiseren. Maandelijks wordt er overlegd met de Jongerenraad. In dit overleg worden lopende zaken op het gebied van jongerenbeleid besproken. De jongerenwerkers informeren de Jongerenraad over ontwikkelingen en problematiek in de wijk. De Jongerenraad informeert het jongerenwerk over wensen en signalen vanuit jongeren en wat zij graag zien verbeteren in de wijk. Hieronder staat een aantal punten genoemd, die behandeld worden door de Jongerenraad in samenwerking met het jongerenwerk:

- Jongeren worden actiever betrokken bij het bedenken en het plannen van activiteiten;
- Bieden mogelijkheden om talenten te ontplooiën (bv gitaarles, cursus radio maken etc.)

- Jongeren zijn via de jongerenraad actief betrokken bij de organisatie/uitvoering van activiteiten en evenementen;

Naast participatie en activering wordt aangesloten bij de stedelijke doelstellingen signalering. Signalering: Actief benaderen jongeren en relatie opbouwen, indien noodzakelijk doorverwijzing naar JIT of casuïstieknetwerk. Stimuleren jongeren deelname aan activiteiten/sport. Speciale aandacht voor alcohol en softdrugs (voorlichting tijdens contact). Nagegaan wordt in hoeverre gebruik kan worden gemaakt van het nieuwe Urban Center dat in Escamp zal gaan functioneren in 2010.

Daarnaast worden meidenclubs opgericht: Just Girls (jongere en oudere doelgroep) De club behelst een mix van activiteiten en voorlichting over relaties, gezondheid, persoonlijke verzorging, voeding etc. Een aantal van deze meiden neemt ook zitting in de Jongerenraad.

Resultaat 2010:

- In 2010 wordt de basis gelegd voor een jongerenraad in Rustenburg-Oostbroek waaraan tenminste 10 jongeren deelnemen.
- In 2010 is tenminste 1 meidenclub opgericht waaraan 10 meiden deelnemen.

Resultaat 2013:

- 40 jongeren hebben inspraak in activiteiten in de eigen wijk en organiseren e.e.a. zo mogelijk
- De jongerenraad functioneert
- Er is sprake van 2 meidenclubs (14- en 14+).

Partners: Koorenhuis, het Cultuuranker, school

2: Integrale aanpak overlast waarbij in de eerste periode vooral wordt ingezet op het Hilversumseplein, de Hilversumsestraat, de Gooilaan en de Nijkerklaan, de zogenaamde "hot spots". Jongerenoverlast op deze plekken wordt tegengegaan door de inzet vanuit verschillende beroepsgroepen (casuïstieknetwerk) en zo nodig MJT (op afroep door JW) Aan het leefomgeving overleg, dat recentelijk is opgestart rond de problematiek Hilversumseplein/straat en Gooilaan, zal het jongerenwerk deelnemen en worden samen met andere partijen (politie, BOOG, gemeente) en bewoners afspraken gemaakt over een integrale aanpak van de problematiek aldaar. Tevens wordt aansluiting gezocht bij het wijkbeheerplan. Voortgebouwd wordt op de aangescherpte richtlijnen jongerenwerk, waarbij het doel is dat de aanpak en werkwijze van het jongerenwerk herkend en erkend wordt door de ketenpartners.

Resultaat 2010:

- Aandeel jongerenwerk in de integrale aanpak overlast is herkend en erkend door de ketenpartners
- 30 jongeren zijn bereikt, waarvan 10 zijn doorverwezen/doorgeleid
- Mooi neemt deel aan het casuïstieknetwerk

Resultaat na 2013:

- Probleemjongeren zijn bekend in het casuïstieknetwerk.
- Aandeel jongerenwerk in de integrale aanpak overlast is structureel herkend en erkend door de ketenpartners

Partners: politie, JIT, BORO, gemeente, AMW

Ambities Welzijn in de woonomgeving

Meer aandacht voor schoon, heel en veilig:

met extra aandacht voor het plaatsen van meer groen in de wijk (gemeente). Zie verder ambitie Betrekken van ouders en kinderen in de wijk bij schoon, heel en veilig

Betrekken van ouders en kinderen in de wijk bij schoon, heel en veilig

houden van de wijk (samenwerking met onderwijs)

Bestaande voorzieningen en ontmoetingsplekken worden optimaal gebruikt

en onderlinge samenwerking zal worden bevorderd.

Situatie: Bewoners nemen weinig verantwoordelijkheid:

- vuil in de openbare ruimte
- niet durven aanspreken van elkaar
- negatieve beeldvorming wijk
- geen buitenruimte voor kinderen en weinig ruimte voor jongeren

Aanpak: Speelt in op bovenstaande 3 ambities. MOOI is samen met BOOG trekker. Boog legt hierbij de eerste contacten en MOOI voert het activiteitendeel aan. Van belang is op te merken dat de gemeente en de woningbouwcorporaties een belangrijke rol spelen in het oplossen van de verloederende van deze buurten (overbewing, huisbazen die huizen laten verloederen, onvoldoende verlichting op bepaalde plekken, ontbreken verkeersdrempels etc.)

In het leefomgeving overleg is de conclusie getrokken dat eerst de basisvoorwaarden (de zgn. "harde kant") in orde dienen te zijn in deze buurten alvorens welzijn (de 'zgn. "zachte kant") een bijdrage kan leveren in deze buurten.

De volgende activiteiten worden rond dit thema vanuit welzijn verder ontwikkeld:

- Inzet jongeren en kinderen ad ROL i.s.m. bewoners;
- Straatcoaches/flatcoaches/buurtregels (ism BORO)
- Bloembakken/opfleuren, zitjes;
- Kunst in de buurt;
- Positieve beïnvloeding beeldvorming wijk bv door fotoproject gezinnen wat is mooi in deze buurt.

Van belang is om de positieve zaken in de wijk te versterken ipv de negatieve zaken te blijven benadrukken. Hierdoor ontstaat een ander positiever imago en voelen bewoners zich meer verbonden met hun buurt. Gedacht wordt b.v. aan een fotowedstrijd voor gezinnen waarbij foto's worden gemaakt van mooie/positieve dingen in de wijk of een project waarbij zelfgemaakte kunstwerken van bewoners worden geplaatst in de wijk.

Daarnaast is het van belang dat bewoners zelf verantwoordelijkheid nemen voor de wijk. Gedacht wordt aan de inzet van straatcoaches en flatcoaches bij wie overlast kan worden gemeld, zodat signalen gebundeld naar de gemeente kunnen worden doorgeleid. Het gezamenlijk opstellen van buurtregels met bewoners is een andere mogelijkheid om verantwoordelijkheid bij bewoners te bevorderen en maakt duidelijk waar je elkaar op kunt aanspreken. Daar waar mogelijk worden de activiteiten onderdeel van het Gulden Klinkerprogramma van de gemeente en/of wordt gebruik gemaakt van een miljoen voor groen. Dit levert zowel erkenning als middelen op.

Jongeren en kinderen aan ad ROL gaan meer in samenwerking met bewoners aan de slag om de wijk daadwerkelijk schoon te houden, van belang is dat bewoners hierin zelf de verantwoordelijkheid nemen, samen met het team van jongeren en kinderen.

Ook op scholen zal door MOOI aandacht gevraagd worden voor het meedraaien van kinderen in schoonmaakacties (zie ook wijkbeheerplan)

Door middel van bloembakken en zitjes willen we de bestaande ontmoetingsplekken aantrekkelijker maken. Daarnaast zal met de scholen nagegaan worden of het mogelijk is de schoolpleinen na schooltijd meer te benutten.

Er wordt als volgt gestart. Op basis van signalen van bewoners wordt geïnventariseerd in welke buurt de aandacht voor schoon/heel/veilig hard nodig is. Met bewoners uit de buurt wordt in gesprek gegaan welke ideeën en wensen er leven in de buurt. Vervolgens wordt samen met bewoners een plan van aanpak gemaakt en vindt uitvoering plaats van de bedachte activiteiten en maatregelen door bewoners ism MOOI en BOOG.

Resultaat 2010:

- 50 bewoners per buurt zijn betrokken bij schoon, heel, veilig houden van buurt. 2 buurten worden bereikt.

Resultaat 2013:

- 500 bewoners zijn betrokken bij en voelen zich verantwoordelijk voor het schoon, heel en veilig houden van de wijk

Partners: Ouderenwerk, jongerenwerk, kinderwerk, volwassenenwerk, moedercentrum, MCI BOOG, bewoners (BORO), scholen, woningbouw, gemeente, politie.

Behoeftte aan (speel)voorzieningen voor kinderen en jongeren. De bewoners vragen om meer ontmoetingsplekken en speelplekken in de wijk waar activiteiten plaatsvinden voor en door verschillende doelgroepen. Zie voor cultuurdeel ambitie, ambities interculturele uitwisseling en activiteiten hiervoor.

Bestaande voorzieningen en ontmoetingsplekken worden optimaal gebruikt en onderlinge samenwerking zal worden bevorderd.

Aanpak MOOI: Doel van RO-BOS is het toeleiden van kinderen en jongeren naar sport. De extra middelen RO-BOS worden ingezet in de wijk RO. Hierbij worden nadrukkelijker de samenwerkingspartners betrokken (scholen en sportverenigingen). Hiervoor worden 3 buiten activiteiten en 1 zaalactiviteit georganiseerd.

In stand houden Haagse Hopjes. De hopjes aan de Nijkerklaan en Gooilaan worden beheerd en gerund door beroepskrachten, welke daarbij ondersteund worden door vrijwilligers en stagiaires.

De speelgoeduitleen op het Readyterrein zal starten zodra dit terrein is opgeleverd en er nieuw speelgoed is aangeschaft. Deze uitleen zal gerund worden door medewerkers en vrijwilligers van MOOI.

Resultaat 2010:

- Openstelling Hopjes leidt tot 200 kinderen die deelnemen
- 260 kinderen en jongeren doen mee aan de activiteiten op speelplekken in de wijk

Resultaat 2013:

- Middels RO-BOS hebben 500 kinderen en jongeren in de wijk Rustenburg Oostbroek kennis gemaakt met verschillende sporten.
- De 2 hopjes in de wijk functioneren. 300 kinderen maken gebruik van de hopjes op jaarbasis.
- De speelgoeduitleen op het Readyterrein is in bedrijf.

Partners: MOOI, scholen, bewoners (BORO), sportverenigingen en OCW-Sportsupport

Ambities Opvoeding en scholing

Integraal plan van aanpak voor bewoners met (individuele) armoedeproblematiek.

waarbij samenwerking wordt gezocht met andere partijen die zich bezighouden met armoede en problemen achter de voordeur.

Bewoners worden goed geïnformeerd:

over de verschillende voorzieningen in de wijk.

Situatie: Er heerst veel stille armoede in de wijk, er zijn ongeveer 80 gezinnen die gebruik maken van de voedselbank. Armoede is vaak niet een op zichzelf staand probleem, maar een gevolg van meerdere factoren zoals b.v. het ontbreken van opleiding/werk, het niet beheersen van de taal, gezondheid/psychische problemen, schulden en onvoldoende inzicht in bestaande voorzieningen/regelingen. Een integrale aanpak samen met andere partijen is dan ook noodzakelijk om adequaat in te kunnen spelen op deze problematiek.

Voorgesteld wordt dat door bewonersadviseurs (MOOI zet hiervoor volwassenenwerkers in) huisbezoeken worden afgelegd (zo nodig in samenwerking met een medewerker van de woningbouwcorporatie) aan burgers/gezinnen waarbij armoedeproblematiek wordt gesignaleerd (houders van Ooievaarspassen zijn vaak binnen MOOI bekend, "werving" vindt verder plaats bij voedselbank, doorverwijzing via het 1 loket(zie hieronder bij ambitie loket waar bewoners terecht kunnen) en binnen ons eigen vrijwilligersbestand en deelnemersbestand waarin zich veel mensen bevinden die kampen met armoede).

Deze bewonersadviseurs inventariseren welke problemen er spelen binnen een huishouden en verwijzen afhankelijk van de problematiek door naar het AMW (psychische problematiek en opvoedvraagstukken), DHOM, taalcursussen, informatieloket of een re-integratiepartner.

Ondersteunend aanbod wordt ontwikkeld dat inspeelt op armoedeproblematiek zoals: haarknip cursus, kleding maken, goedkoop en gezond koken. Maar ook activiteiten die de weerbaarheid vergroten zoals weerbaarheidstraining, genieten van niks en de week van de glimlach. Deze activiteiten worden om niet of tegen zeer lage kosten aangeboden. Deelnemers met een Ooievaarspas krijgen voorrang.

Bij herhaling van de Meer voor Minder geld dag (KomSa) wordt wederom een bijdrage geleverd vanuit MOOI. Ook tijdens deze dag vindt "werving" van de doelgroep plaats.

Resultaat 2010:

- 50-75 huisbezoeken zijn afgelegd
- 25 doorverwijzingen naar achterliggende voorzieningen hebben plaatsgevonden
- Ondersteunend aanbod is ontwikkeld

Resultaat 2013:

- Mensen met armoedeproblematiek binnen de wijk zijn aantoonbaar in beeld en worden adequaat doorverwezen naar de juiste instanties/voorzieningen.
- Er zijn 500 huisbezoeken afgelegd en 150 mensen doorgeleid naar achterliggende voorzieningen

Partners: Volwassenenwerk, AMW, moedercentrum, woningbouwcorporatie, voedselbank, DHOM, schuldhulpverlening, re-integratiebedrijf.

Loket waar bewoners terecht kunnen

met vragen omtrent het aanvragen van voorzieningen

Situatie: Bewoners vinden dat er te weinig voorzieningen zijn in de wijk waar ze informatie kunnen halen of kunnen worden geholpen bij het invullen van formulieren. Er is behoefte aan een loket in de wijk.

Aanpak: Bij verschillende doelgroepen ontbreekt kennis van voorzieningen en regelingen (Polen en Bulgaren (m.n. rond Dierenselaan), ouderen, burgers met armoedeproblematiek). Om dit probleem op te lossen wordt een informatiespreekuur/loket in de wijk opgezet waar burgers op bepaalde tijden voorlichting kunnen krijgen over specifieke onderwerpen. Zo wordt de belastingdienst gevraagd om burgers op bepaalde tijden te helpen met het invullen van belasting formulieren en kunnen burgers bij het opvoedsteunpunt op dezelfde locatie terecht met vragen over opvoeden.

Aanpak: Nagegaan wordt welke vragen er precies leven in de wijk. Er wordt een informatieloket ingericht in de wijk om deze vragen te kunnen beantwoorden. Naar verwachting kan gebruik worden gemaakt van het pand van het wijkservicepunt in 2010. Medio 2011 kan een i-Shop starten in het nieuwe Escampade, die de rol als informatieloket zal kunnen vervullen. Afhankelijk van de vragen die binnenkomen worden ook andere organisaties/disciplines gevraagd om deel te nemen aan het loket (bv belastingdienst, opvoedsteunpunt etc.)

In geval van armoedeproblematiek vindt eveneens doorverwijzing plaats naar de bewonersadviseurs (zie armoedeproblematiek). De bewonersadviseurs zullen zelf ook enkele uren per week op de locatie voor advies beschikbaar zijn.

Resultaat 2010:

- Samen met de partners is het beoogde 'loket' gerealiseerd.
- 520 bewoners hebben gebruik gemaakt van het nieuwe loket

Resultaat 2013:

- Er is 1 structureel loket in de wijk RO gerealiseerd waar bewoners terecht kunnen met vragen over het aanvragen van voorzieningen en hulp ontvangen bij het invullen van formulieren.
- 4250 bewoners maken jaarlijks gebruik van dit loket

Partners: volwassenenwerk, ouderenwerk, MC Rumoer, AMW, MCI, belastingdienst, WZH.

Integraal plan van aanpak voor 'opvoedingsproblematiek'

Situatie: Er is weinig controle door ouders op hun kinderen. De bewoners vinden dat ouders hun kinderen niet goed opvoeden. Er moeten opvoedingscursussen komen voor ouders. Op dit moment zijn er te weinig uren laagdrempelige opvoedondersteuning beschikbaar in de wijk. Vooral binnen de scholen is er behoefte aan meer inzet t.a.v. opvoedondersteuning (Gelderlandschool en PC Hooft school). Omdat voor veel burgers de drempel hoog is om opvoedingsondersteuning te vragen is een laagdrempelig aanbod van belang. Opvoedingsondersteuning zou b.v. tijdens koffie-uren in de ochtend in de scholen aan ouders op een informele wijze gegeven kunnen worden.

Aanpak: Huidig aanbod zoals moeder-kindgroep, bewegen met peuters/kleuters en het project kinderen van ouders met psychiatrische problematiek (KOPP ism Parnassia en de Jutters) blijven bestaan. Dit aanbod is zeer cruciaal gebleken in het bereiken van ouders met opvoedingsproblematiek. Uitbreiding van de doelgroep van het KOPPproject is niet haalbaar. De opvoedingsondersteuning wordt ook gericht op de thema's voeding, overgewicht en

gedragsstoornissen gezien de aanwezigheid van deze problematiek in de wijk door deze thema's te bespreken op de geplande koffie-ochtenden in de scholen met de ouders. Gericht op kinderen van ouders met stressgerelateerde problematiek worden activiteiten voor deze kinderen geprogrammeerd gebruikmakend van een in Bouwlust met succes uitgevoerde aanpak. Op basis van bovenstaande wordt het programma opvoedondersteuning in de loop van 2010 nader uitgewerkt.

Resultaat 2010:

- Activiteiten moeder-kindgroep, bewegen met peuters/kleuters en het project kinderen van ouders met psychiatrische problematiek (KOPP ism Parnassia en de Jutters) zijn uitgevoerd. Hiermee zijn 40 ouders bereikt.
- 100 ouders zijn bereikt met laagdrempelige opvoedactiviteiten in de scholen
- Integraal programma opvoedondersteuning is uitgewerkt

Resultaat 2013: .

- 500 ouders zijn bereikt met het programma opvoedondersteuning
- Integraal programma opvoedondersteuning is getoetst in de praktijk en uitgewerkt tot een robuust programma
- Ouders die deelnemen aan het programma beschikken over meer opvoedingskennis en vaardigheden

Partners: AMW, 0-6 jarigen, kinderwerk, MCI, moedercentrum, SMW, scholen, Parnassia, de Jutters.

Aandacht voor 'taalachterstanden'

bij verschillende groepen om de communicatie tussen bewoners te bevorderen

Situatie: in de wijk is sprake van taalachterstanden onder de Turkse, de Poolse en Bulgaarse doelgroepen. Het komt nogal eens voor dat het nut en noodzaak van taalbeheersing door deze doelgroepen niet gezien wordt, of dat vrouwen geen toestemming krijgen om deel te nemen aan taalcursussen.

Aanpak: Van belang is dat taalachterstanden in een vroegtijdig stadium worden gesignaleerd en dat snelle doorverwijzing plaatsvindt. Zowel binnen het Moedercentrum als binnen de Escampade is er divers aanbod op het gebied van taal. Gezien de toenemende vraag hiernaar zijn wij voornemens dit aanbod voort te zetten:

- leren lezen kinderen (individuele begeleiding);
- begrijpend lezen kinderen (individuele begeleiding);
- taalcursussen voor volwassenen (moedercentrum, groepsbegeleiding);
- conversatielessen voor volwassenen (Escampade, groepsbegeleiding);
- taalmaatjes (b.v. autochtone ouderen).

Aangesloten zal worden bij activiteiten DHOM afdeling HSN en het nieuwe project "taal in de wijk".

Resultaat 2010:

- De doelgroep is duidelijk in kaart
- 50 wijkbewoners hebben deelgenomen aan het taalprogramma, waarvan 20 kinderen en 30 volwassenen.

Resultaat 2013: .

- 200 bewoners hebben deelgenomen aan het taalprogramma.

Partners: 0-6 jarigen, kinderwerk, ouderenwerk, volwassenenwerk, opvoedsteunpunt, OBV, Moedercentrum, MCI, consultatiebureau, basisonderwijs

Bevorderen van toeleiding naar werk

(name voor de groepen die een WWB uitkering ontvangen ivm werkloosheid, dit gelet op de groei van deze groep in de wijk).

Re-integratietrajecten beter worden benut

en het creëren van maatschappelijke stages en werkervaringplekken

Werkloze c.q. kansarme jongeren

die buiten de boot dreigen te vallen gaan werkervaring opdoen in de zorg- of welzijnsorganisatie met het oog op betaald werk in de eigen wijk.

Dit vereist samenwerking tussen het wijkcentrum, Jit, Perspectief, MCI en SZW.

Voor bovenstaande drie ambities wordt de volgende aanpak voorgesteld.

Aanpak: Veel jongeren in de wijk hebben een lastige uitgangspositie. Om deze jongeren een kans te bieden op een baan is in de eerste plaats ondersteuning nodig bij hoe zich te gedragen op werkplek (b.v. op tijd komen). Voorgesteld wordt om de huidige begeleidingstrajecten (Werken begint bij jezelf) voort te zetten (gezien de noodzakelijke begeleiding kunnen slechts kleine aantallen geplaatst worden). Daarnaast zal een beperkt aantal jongeren werkervaring kunnen opdoen binnen het welzijnswerk. Voor toeleiding naar regulier werk is daarna de inzet van SZW en Perspectief vereist. Zodra agogen van mening zijn dat (op basis van criteria van SZW en perspectief) een jongere "klaar" is voor regulier werk, vindt doorverwijzing plaats naar trajecten binnen SZW en Perspectief. Deze specifieke wijkaanpak is gericht op de moeilijk plaatsbare jongeren, die zonder steun van het wijkteam geen plaats kunnen vinden via de reguliere kanalen. Het kunnen plaatsen en begeleiden in de vertrouwde omgeving met begeleiding van het jongerenwerk vormt hiervoor een basis. Dit houdt ook in dat er geen grote aantallen plaatsbaar zijn. Anderzijds gaat het ook om een beperkte groep.

Resultaat 2010:

- 6 jongeren zijn bereikt waarvan 3 werkervaring hebben kunnen opdoen in het welzijnswerk of bij werkgevers in de wijk met een experimentele aanpak.
- Er is sprake van een uitgewerkte aanpak die in 2011 e.v. wordt ingezet

Resultaat 2013:

- 24 Werkloze/kansloze jongeren hebben deelgenomen aan het project "Werken begint bij jezelf" dan wel werkervaring opgedaan binnen welzijn/zorg (ROL) en zijn zo mogelijk begeleid naar betaald werk.

Partners: Jongerenwerk, volwassenenwerk, moedercentrum, Perspectief, MCI, SZW, JIT.